

ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
МАТАКСКОГО СЕЛЬСКОГО
ПОСЕЛЕНИЯ ДРОЖЖАНОВСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

Улица Колхозная, дом 2,
село Матаки, 422473

ИНН 1617003243

Тел.: (84375) 3-81-17, 8(9372821785), факс: (84375) 3-81-18, e-mail: Matak.Drz@tatar.ru,

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЧҮПРӘЛЕ
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ МАТАК
АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ
БАШКАРМА КОМИТЕТЫ
Колхоз урамы, 2нче йорт,
Матак авылы, 422473

Матак авылы

Карар

Постановление

2021 елның 05 февралә

№5

Татарстан Республикасы авыл жирлеге территориясендә Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә һәм физик һәм юридик затларның шәхси милкендәге жирләргә керми торган яшел үсентеләр кисү тәртибе турындагы Нигезләмәне раслау хакында

Россия Федерациясе Урман кодексы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законы, 10.01.2002 елдан № 7-ФЗ «Әйләнә-тирә мохитне саклау турында» гы Федераль закон, Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Матак авыл жирлеге Уставы нигезендә, Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә һәм физик һәм юридик затларның шәхси милкендәге жирләргә кермәгән Матак авыл жирлеге территориясендә яшел үсентеләрне рациональ файдалану, саклау һәм яңадан торгызу максатларында, Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Матак авыл жирлеге башкарма комитеты **КАРАР БИРӘ**:

1. Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районының Матак авыл жирлеге территориясендә Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә һәм физик һәм юридик затларның хосусый милкендәге жирләргә керми торган яшел үсентеләр кисү тәртибе турындагы нигезләмәне кушымта нигезендә расларга.

2. Әлеге карарны авыл жирлегенә мәгълүмат стендларында халыкка житкерергә һәм Чүпрәле муниципаль районы Матак авыл жирлегенә рәсми сайтында Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре порталын урнаштырырга.

3. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотам.

Татарстан Республикасы
Чүпрәле муниципаль районы
Матак авыл жирлеге башлыгы:

В.П.Мердеев

Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Матак авыл җирлегенә 2021 елның 5 февралендәге 5 номерлы карарына кушымта

Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районының Матак авыл җирлеге территориясендә Россия Федерациясә дәүләт урман фонды җирләренә һәм физик һәм юридик затларның шәхси милкендәге җирләргә керми торган яшел үсентеләр кисү тәртибе турында Нигезләмә

Әлеге нигезләмә Россия Федерациясә Конституциясә, Россия Федерациясә Гражданнар кодексының 15 маддәсә, Россия Федерациясә Урман кодексы, «Әйләнә-тирә мохитне саклау турында» 2002 елның 10 январенләге 7-ФЗ санлы Федераль законның 61, 68, 77 маддәләре, Матак авыл җирлеге уставы нигезендә халыкның экологик иминлеген тәмин итү максатында эшләнган һәм Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районының Матак авыл җирлеге территориясендә (алга таба – авыл җирлеге) Россия Федерациясә дәүләт урман фонды җирләренә, физик һәм юридик затларның хосусый милегендә булган җирләргә кермәгән яшел үсентеләр кисү тәртибен билгели.

1. Төп төшенчәләр

Әлеге нигезләмәдә түбәндәге төп төшенчәләр кулланыла:

Яшел үсентеләр – табиғый һәм ясалма агач, куак һәм үлән үсемлекләре (паркларны, скверларны, бакчаларны, газоннарны, чәчәклекләрне, шулай ук аерым торучы агачлар һәм куакларны кертеп). Табиғый территорияләр – бердәм географик (климатик) шартларда формалаштырылган җирлек рельефының, туфрактарның, үсемлекләренәң билгеле бер төрләренәң үз эченә алган, хужалык эшчәнлегә кагылмаган яисә аз кагылган территорияләр.

Территорияне яшелләндерү – табиғый барлыкка килгән үсемлек участкалары, ясалма рәвештә барлыкка килгән яшелләндерү объектлары (авыл хужалыгы билгеләнешендәге җирләрдән тыш), төрле функциональ билгеләнештәге җирләренәң аз төзелешле, 50 проценттан да ким булмаган өлешен үсемлекләр катламы тәшкил иткән участкалары.

Урманлы территорияләр – төрле функциональ билгеләнештәге, табиғый барлыкка килгән урман үсемлекләре белән капланган табиғый территория участкалары.

Агач – диаметры 5 см дан ким булмаган кәүсәсә ачык беленеп торган, 1,3 м биеклектәге (үсентеләрдән тыш) үсемлек.

Куаклык – күпьяеллык, берничә кәүсәле (агачтан аермалы буларак), туфрактарның иң өслегендә үсә торган үсемлек.

Үлән катламы – газон, табиғый үлән үсемлеге.

Өрәмәлек – нинидидер бер урында куе булып үсүче үсемлекләр, куаклар.

Яшел массив – территориясендә 50 нөсхәдән артык 15 еллык (һәм аннан да өлкәнрәк) агачлар үскән территория участогы.

Яшел үсентеләргә зыян килү – яшел үсентеләргә аларның үсүен туктатуга китерми торган зыян салу, шул исәптән ботакларга, тамыр системасына механик зыян китерү, кабыгының бөтенлеген бозу, тере тамыр капламын бозу, яшел үсентеләрнең яки тамыр зонасындагы туфракның зарарлы матдәләр белән пычрануы, ут төртү яки башка төр йогынты ясау.

Яшел үсентеләрне юк итү – яшел үсентеләрне кисү яки аларның үсүе тукталуға китергән зыян салу.

Компенсацион яшелләндерү – юк ителгән яки зыян күргән үсентеләрне (2 коэффициент белән) яңадан торгызу

2. Яшел үсентеләрне саклауның төп принциплары

Авыл җирлеге территориясендә үсә торган яшел үсентеләр саклау, рекреацион, эстетик функцияләр башкара һәм сакланырга тиеш.

2.1. Авыл җирлеге территориясендә (авыл хужалыгы билгеләнешендәге җирләрдән тыш) урнашкан барлык яшел үсентеләр (агачлар, куаклар) сакланырга тиеш.

2.2. Авыл җирлеге территориясендә яшел үсентеләрнең сакланышын һәм үсүен тәмин итү буенча бурычлар түбәндәгеләргә йөкләнә:

2.2.1. оешмаларга – күрсәтелгән эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашыру өчен бирелгән участокларда – әлеге оешмаларның житәкчеләренә;

2.2.2. милектә яки арендада булган участокларда – юридик затларга һәм гражданның милекчеләргә яки арендачыларга.

2.3. Яшел үсентеләр урнашкан җир участоклары хужалары, кулланучылар һәм арендачылары яшел утыртмаларның сакланышын тәмин итәргә, яшел утыртмаларны тиешле карауны тәмин итәргә тиеш.

2.4. Әлеге нигезләмә авыл җирлеге территориясендә агач-куак кисүгә бәйлә проектлау, төзелеш, ремонт һәм башка эшләр алып баручы барлык гражданның милек формасына бәйсез рәвештә барлык оешмаларга кагыла.

2.5. Авыл җирлеге территориясендә хужалык, шәһәр төзелеше һәм башка эшчәнлек Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы законнары һәм әлеге нигезләмә белән билгеләнгән яшел үсентеләрне саклау таләпләрен үтәп башкарыла.

2.6. Җир кишәрлеген сайлау актында, төзелеш, хужалык һәм башка төр эшчәнлекне оештыруга проект алды һәм проект документларында яшел үсентеләрнең торышы турында тулы һәм ышанычлы белешмәләр һәм проектлана торган объектның яшел үсентеләргә йогынтысын тулысынча бәяләү булырга тиеш.

2.7. Яшелләндерелгән территорияләрне һәм яшел массивларны, яшел утыртмаларның үсүен тәмин итү белән бергә ярашмый торган куллану рәхсәт ителми.

3. Яшел үсентеләрне (агачлар, куакларны) кисү тәртибе

3.1. Авыл жирлеге территориясендә яшел үсентеләрне рөхсәтсез кисү тыела.

3.2. Авыл жирлеге территориясендә агач һәм куаклар кисү рөхсәт нигезендә башкарыла. Кисүгә рөхсәт авыл жирлеге башлыгы күрсәтмәсе рәвешендә рәсмиләштерелә.

3.3. Яшел үсентеләрне кисүгә рөхсәт алу өчен, мөрәжәгать итүче авыл жирлеге башлыгы исеменә билгеләнгән форма (1 нче кушымта) буенча хат-гариза бирә, анда үсентеләрнең саны, исеме, аларның торышы, кисү урыны һәм аны нигезләү күрсәтелергә тиеш. Гаризага түбәндәге документлар теркәлә:

3.3.1. шәхесне раслаучы документлар;

3.3.2. вәкилнең (әгәр гариза бирүче исемненән вәкил эшләсә) вәкаләтләрэн раслаучы документ;

3.3.3. участокның якындагы корылмаларга кадәр яки киселергә тиешле яшел үсентеләр төшерелгән башка юнәлешләргә кадәр схемасы;

3.3.4. әгәр жир кишәрлеге күчемсез мөлкәтнең бердәм дәүләт реестрында теркәлмәгән булса, жир кишәрлегенә хокук билгеләүче һәм хокукны раслый торган документларның таныкланган күчермәләре;

3.3.5. биналар һәм корылмалар төзегәндә, габаритларга элгә торган яшел үсентеләр киселгән очракта, расланган проект документлары;

3.3.6. территория хужалары белән яшел үсентеләрне кисү һәм күчереп утырту шартларын килештерү;

3.3.7. үсентеләрне утыртканда яки күчереп утыртканда, инженерлык челтәрләре вәкилләре белән килештерү (жир эшләрен башкаруга ордер ачу белән бергә);

3.3.8. Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларына салымнар, жыемнар һәм башка мәжбүри түләүләр буенча бурычлар булмау турында белешмә, аларны үтәү вакыты Россия Федерациясе законнары нигезендә (авария хәлләренә бәйле очраклардан тыш) килгән.

3.4. Авыл жирлеге башкарма комитеты, хат-гариза кәргәннән соң, гариза бирүчегә элгә эш төрен үткәргә рөхсәт бирүче махсулаштырылган оешмага түбәндәге документларны алу өчен мөрәжәгать итәргә тәкъдим итә:

3.4.1. яшел үсентеләр исемлеге;

3.4.2. агач-куак киселергә тиешле категориянең санын, төрен билгеләү максатында төзелә торган яшел утыртмаларны натураль техник тикшерү акты;

3.4.3. киселгән агач өчен түләү турында. Киселгән агач өчен түләү Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2007 елның 22 маендагы 310 санлы карары белән расланган ставкалар нигезендә аерым исәпләнә.

Югарыда күрсәтелгән эшләренә башкару гариза бирүче хисабына башкарыла. Рөхсәтнең гәмәлдә булу вакыты – 90 көн.

3.5. Авыл жирлеге башкарма комитеты мөрәжәгать итүченең хат-гаризасы, яшел утыртмаларны натураль техник тикшерү акты, киселгән агач өчен түләү бәясен нигезендә авыл жирлеге башлыгының авыл жирлегендә яшел үсентеләрне кисүгә рөхсәт бирү турында карарын хәзерли

3.6. Эшләр башкаруга рөхсәт алган очракта, аның мәнфәгатьләрендә яшел үсентеләр юкка чыгарылган мөрәжәгать итүче, яшел утыртмаларны кискән өчен

әлеге Нигезләмә нигезендә түләү керттергә һәм компенсацион яшелләнדרү үткәрү турында раслаучы документлар тапшырырга тиеш.

3.7. Агач һәм куакларны кискән өчен түләү мөрәжәгать итүче тарафыннан авыл жирлеге бюджетына күчерелә.

3.8. Яшел үсентеләрне кисү буенча эшләр билгеләнгән нормалар һәм кагыйдәләр нигезендә гариза бирүче акчалары хисабына башкарыла. Агачларны аттестацияләнгән белгечләргә генә кисәргә рөхсәт ителә.

3.9. Киселгән яшел үсентеләрне кискәләү, төяү һәм чыгару эш башланган көннән алып өч көн эчендә гариза бирүче акчалары хисабына башкарыла. Киселгән яшел үсентеләрне һәм киселгән калдыкларны эш башкарган урында саклау тыела.

3.10. Агач кисү урыны белән чиктәш территориядә газонга, яшел үсентеләргә зыян килгән очракта, эшләр башкаручы, территория хужасы һәм контроль органнары белән аларның компетенциясе чикләрендә килешенгән вакытта (ләкин зыян китергән вакыттан ярты елдан да соң түгел) аларны мәжбүри рәвештә яңадан торгыза.

3.11. Агач кисү өчен түләү кертмичә, агач һәм куакларны кисү түбәндәге очракларда авыл жирлеге башкарма комитеты тарафыннан рөхсәт ителә ала:

3.11.1. карап-тәрбияләү вакытында кисүләр, санитар кисүләр һәм яшел утыртмаларны реконструкцияләү;

3.11.2. авария һәм башка гадәттән тыш хәлләрне бетерү, шул исәптән жир асты коммуникацияләрен һәм капитал инженерлык корылмаларын ремонтлау;

3.11.3. дәүләт эпидемиология күзәтчелеге бәяләмәсе булса, торак һәм жәмәгать биналарында яктылык режимын бозган агач һәм куакларны кисү;

3.11.4. авария хәлендә булган (аварга мөмкин булган, корыган) агачларны һәм куакларны кисү.

3.12. Югарыда күрсәтелгән очракларда яшел үсентеләрне кисүче гариза бирүчегә авыл жирлеге башкарма комитеты белән килештерелгән урыннарда компенсацион яшелләндрүне үткәрергә кирәк.

3.13. Авария хәлендәге, корыган һәм иминлеккә куркыныч тудыручы яшел үсентеләр комиссия тикшерүе акты нигезендә (2 кушымта) киселә.

3.14. РФ Урман кодексының 20 маддәсе буенча жир кишәрлегендә, гражданинга яки юридик затка милек итеп тапшырылганнан соң, хужалык эшчәнлегә нәтижәсендә яисә табигый рәвештә барлыкка килгән агач-куак үсемлекләре аның үз милке булып тора һәм ул алар белән үзе теләгәнчә эш итә.

3.15. Рөхсәтсез кисү яки яшел үсентеләрне юкка чыгару дип таныла:

3.15.1. рөхсәт кәгазендә күрсәтелмәгән участка, күләмдә һәм үсенте токымнарын кисү;

3.15.2. ут төртү яки ут белән саксыз эш итү нәтижәсендә агач һәм куакларны юк итү яки зыян китерү;

3.15.3. кәүсәләргә тимерчыбыктан божралар кигерү яки кәүсәне астан кисү;

3.15.4. үсешен туктату дәрәжәсенә кадәр үсеп утырган агач һәм куакларга зыян салу;

3.15.5. агач һәм куакларны ташландык сулар, химик матдәләр, калдыклар белән зарарлау;

3.15.6. корыган агачларны үз белдегең белән кисү;

3.15.7. үсеп утырган агач һәм куакларга башка төрле зыян салу.

3.16. Дәүләт урман фондында булган агачларны һәм куакларны кисү махсус вәкаләтле дәүләт органнары биргән рөхсәтләр нигезендә башкарыла.

3.17. Әлеге нигезләмәне бозып, агач һәм куакларны бетерү үз белдегең белән үсентеләрне кисүне аңлата һәм Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы законнары нигезендә административ һәм жинаять жаваплылыгына тартыла. Авыл жирлеге территориясендә әлеге нигезләмә кагыйдәләрен үтәү барлык гражданныр, оешмалар һәм учреждениеләр өчен мәжбүри.

4. Компенсацион яшелләндрү

4.1. Компенсацион яшелләндрү яшел үсентеләрне рөхсәт белән кискән, аларга законсыз зыян салган яки юк иткән очракларда гамәлгә ашырыла. Компенсацион яшелләндрү агач, куаклар һәм газоннар утырту өчен яраклы сезонда башкарыла, әмма яшел үсентеләргә зыян китерү яки юк итү фактын билгеләгән вакыттан соң бер елдан да соңга калмыйча.

4.2. Компенсацион яшелләндрү гражданныр яисә юридик затлар (алар мәнфәгатләрәндә яки аларның хокукка каршы гамәлләре нәтижәсендә яшел үсентеләргә зыян килгән яки юк ителгән булса) хисыбына башкарыла.

4.3. Әлеге нигезләмә нигезендә, яшел үсентеләргә китерелгән зыян табигый формада кайтарылырга тиеш – компенсацион яшелләндрү: 2 коэффициенты белән юк ителгән яшел үсентеләрне яңадан торгызу.

5. Шәһәр төзелеше эшчәнлеген гамәлгә ашырганда яшел үсентеләрне саклау

5.1. Авыл жирлегендә шәһәр төзелеше эшчәнлеген гамәлгә ашыру яшел үсентеләрне саклау буенча таләпләрне үтәп алып барыла.

5.2. Яшелләндрелгән территорияләр, шул исәптән яшел массивлар, шулай ук яшелләндрелгән территорияләрне үстерү өчен билгеләнгән жир участкалары төзелеш өчен һәм аларның максатчан билгеләнеше белән бәйлә булмаган файдалануга тапшырылырга тиеш түгел.

5.3. Яшел үсентеләр биләгән жир кишәрлекләрендә төзелеш эшләрен оештырганда, проект алды документациясендә киселергә тиешле яшел үсентеләргә бәя булырга тиеш. Бу очракларда зыянны каплау киселгән агач өчен әлеге нигезләмәнең 2 һәм 3 бүлекләрендә билгеләнгән тәртиптә түләүне алдан кертү һәм компенсацион яшелләндрү юлы белән гамәлгә ашырыла.

6. Эшмәкәрлек эшчәнлеген тормышка ашырганда яшел үсентеләрне саклау

6.1. Яшелләндрелгән территорияләрдә һәм яшел массивларда сәүдә итү һәм башка эшмәкәрлек эшчәнлеген алып бару, авыл жирлеге башкарма комитеты рөхсәтеннән башка эшмәкәрлек эшчәнлеген башкару өчен палаткалар һәм башка

корылмалар урнаштыру тыела.
6.2. Яшеллөндерелгән территорияләрдә һәм яшел массивларда эшмәкәрлек эшчәнлеген тормышка ашырганда шартлау, яну куркынычы булган һәм агулы матдәләр куллану, территорияне пычрату һәм чүпләү, яшел үсентеләргә зыян китерергә яки аларны юк итәргә мөмкин булган башка гамәлләр кылу тыела.

7. Административ җаваплылык

7.1. Әлеге нигезләмәне бозуда гаепле затлар Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә җаваплылыкка ия.

1 енчекушымта

Татарстан Республикасы Чүпрэле муниципаль районының Матак авыл жирлеге территориясендә Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә һәм физик һәм юридик затларның шәхси милкендәге жирләргә керми торган яшел үсентеләр кисү тәртибе турында Нигезләмәгә

Татарстан Республикасы Чүпрэле муниципаль районының Матак авыл жирлеге башлыгына

_____
_____
(оешма исеме яки исем, фамилиясе, атасының исеме, адресы)

Матак авыл жирлеге территориясендә агач-куак үсемлекләрен чикләнган кисүгә

ГАРИЗА

Түбәндә урнашкан жир кишәрлегендә агачларны, куалакларны, агач-куак үсемлекләрен кисүгә рөхсәт бирүгезне сорыйм

_____
(оешма исемен яки исем, фамилиясе, атасының исемен күрсәтергә һәм жир кишәрлегенә хокук төре)

урнашкан торак пункты _____

(торак пункт атамасын күрсәтергә)

Жир кишәрлегендә бар:

агач _____ данә.

куак _____ данә

Жир кишәрлеген үзләштерү һәм төзекләндерү процессында агач кисү өчен акча түләргә һәм дендроплан нигезендә яңадан агач-куак үсемлекләрен утыртырга йөкләмә бирәм.

_____
(Исем, фамилиясе, атасының исеме, имза)

Дата _____

Кушымталар:

1. Беренчел рөхсәт документлары.
2. Жир участогының киселергә тиешле яшел үсентеләр төре һәм саны төшерелгән планы.

2 нче кушымта
Татарстан Республикасы Чүпрәле
муниципаль районы Матак авыл жирлеге
территориясендә Россия Федерациясе дәүләт
урман фонды жирләренә, физик һәм юридик
затларның хосусый милегендә булган
жирләргә кермәгән яшел үсентеләрне кисү
тәртибе турында нигезләмәгә

ЯШЕЛ УТЫРТМАЛАРНЫ КИСЕЛЕРГӨ ТИЕШЛЕ ДИП ТАЛУ ТУРЫНДА

АКТ

Чүпрәле муниципаль районы Матак авыл жирлеге Башкарма
комитеты « _____ » _____ ел

Түбәндәге составтагы комиссия:

1. _____
(Исем, фамилиясе, атасының исеме, вазыйфасы)
2. _____
(Исем, фамилиясе, атасының исеме, вазыйфасы)
3. _____
(Исем, фамилиясе, атасының исеме, вазыйфасы)

яшел утыртмаларны тикшерде.

Тикшерү нәтижәләре түбәндәгеләрне билгеләде:

Нәтижәләр:

Комиссия әгъзалары:

1. _____
(имза) (Исем, фамилиясе, атасының исеме)
2. _____
(имза) (Исем, фамилиясе, атасының исеме)
3. _____
(имза) (Исем, фамилиясе, атасының исеме)